

WSTĘP

Wahadło podwójne jest jednym z układów dynamicznych, które mimo swojej prostoty wykazują bardzo skomplikowane i trudne do zbadania zachowania.

W naszym projekcie zajęliśmy się ich opisem i analizą.

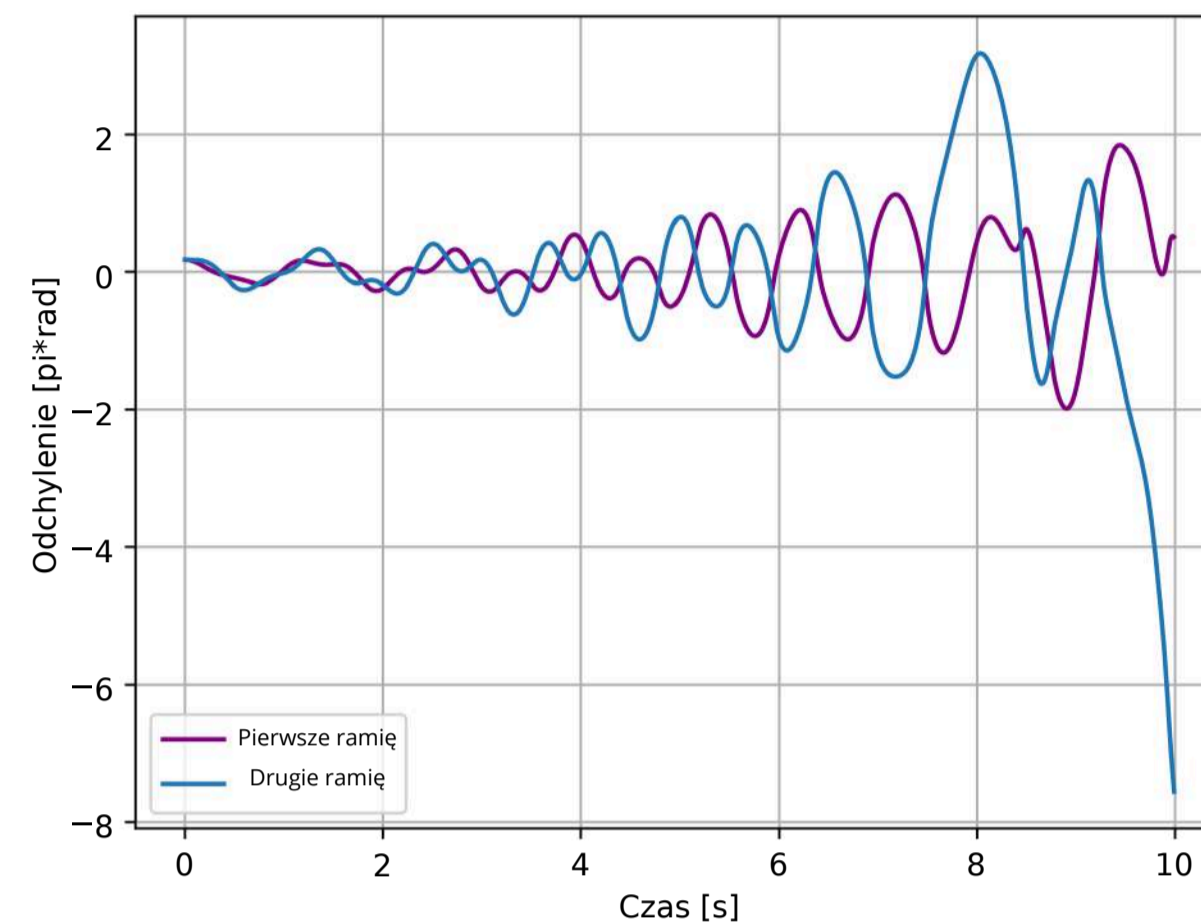
METODOLOGIA

Symulacje zostały zaprogramowane w języku Python. W celu rozwiązania równań ruchu skorzystaliśmy z rachunku pochodnych oraz algorytmów Eulera i Rungego-Kutty 4 rzędu, porównując ich dokładność na wykresach położenia i energii układu. Na koniec przeanalizowaliśmy sposób zachowania wahadła w zależności od jego odchylenia początkowego na diagramie bifurkacji. Wykonaliśmy również fizyczny model wahadła podwójnego, by porównać wynik symulacji z rzeczywistością.

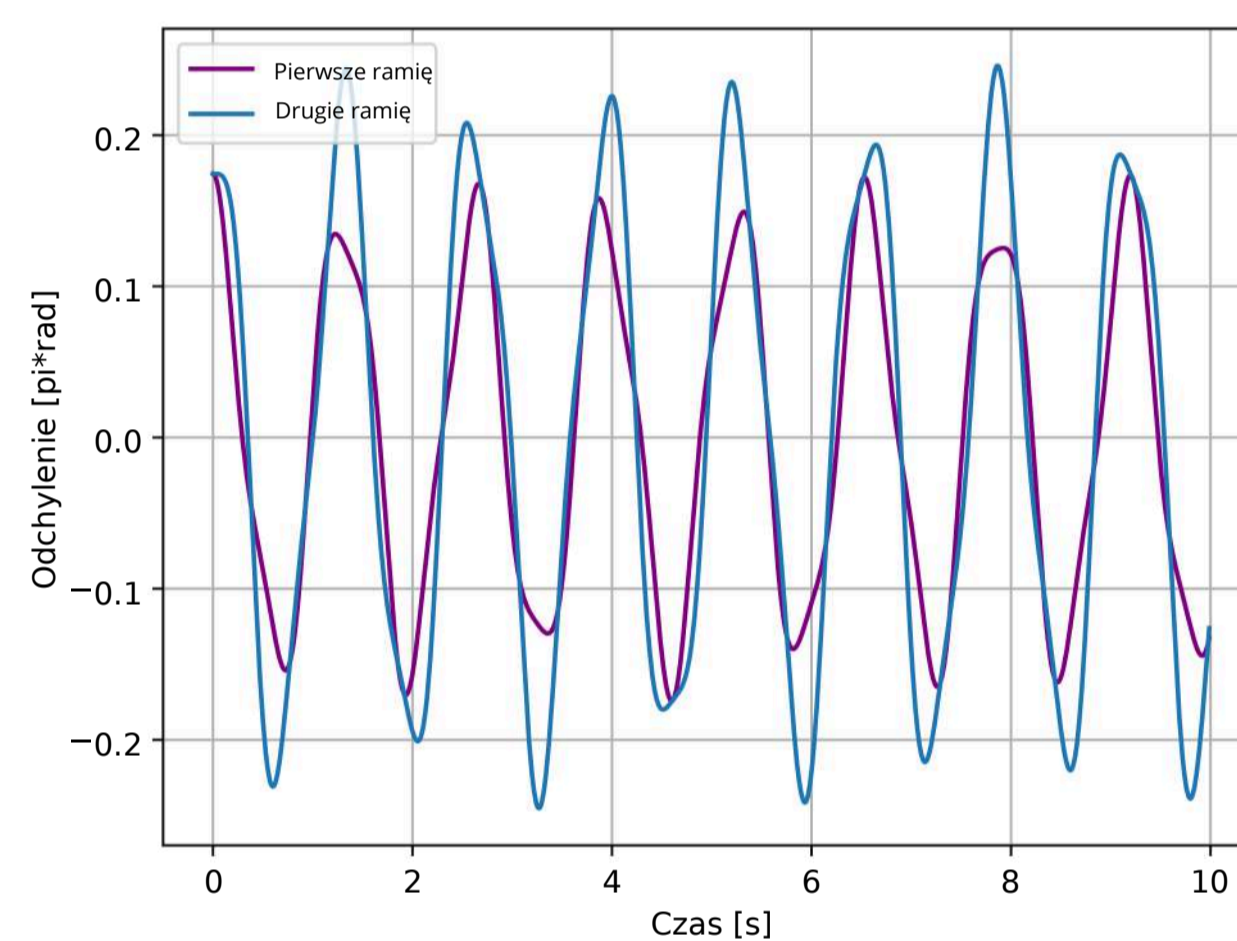
ANALIZA

Do analizy zachowania wahadła podwójnego należało skorzystać z różniczkowych równań ruchu. W tym celu posłużyliśmy się algorytmami je rozwiązującymi: Eulera i Rungego-Kutty 4. rzędu. Algorytm Eulera jest najprostszym algorytmem rozwiązującym równania różniczkowe, ale w przypadku bardziej skomplikowanych układów lepszą precyzję gwarantują algorytmy wyższego rzędu takie jak RK4.

W symulacjach otrzymałyśmy wykresy przy użyciu obu algorytmów (wykres 1, wykres 2) i wyraźnie widzimy, że algorytm RK4 zwrócił dokładniejsze dane.

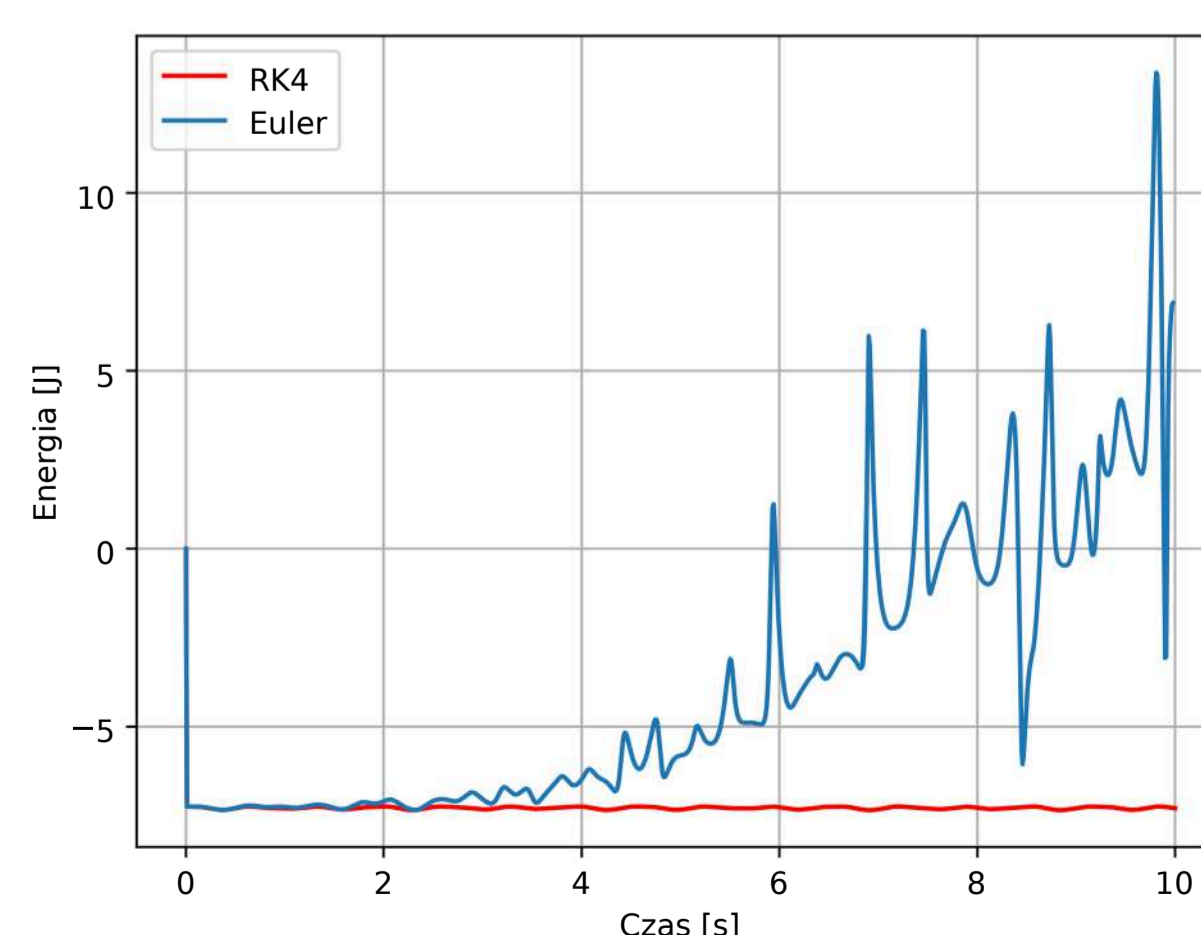

(wykres 1) algorytm Eulera

(wykres 2) algorytm Rungego-Kutty

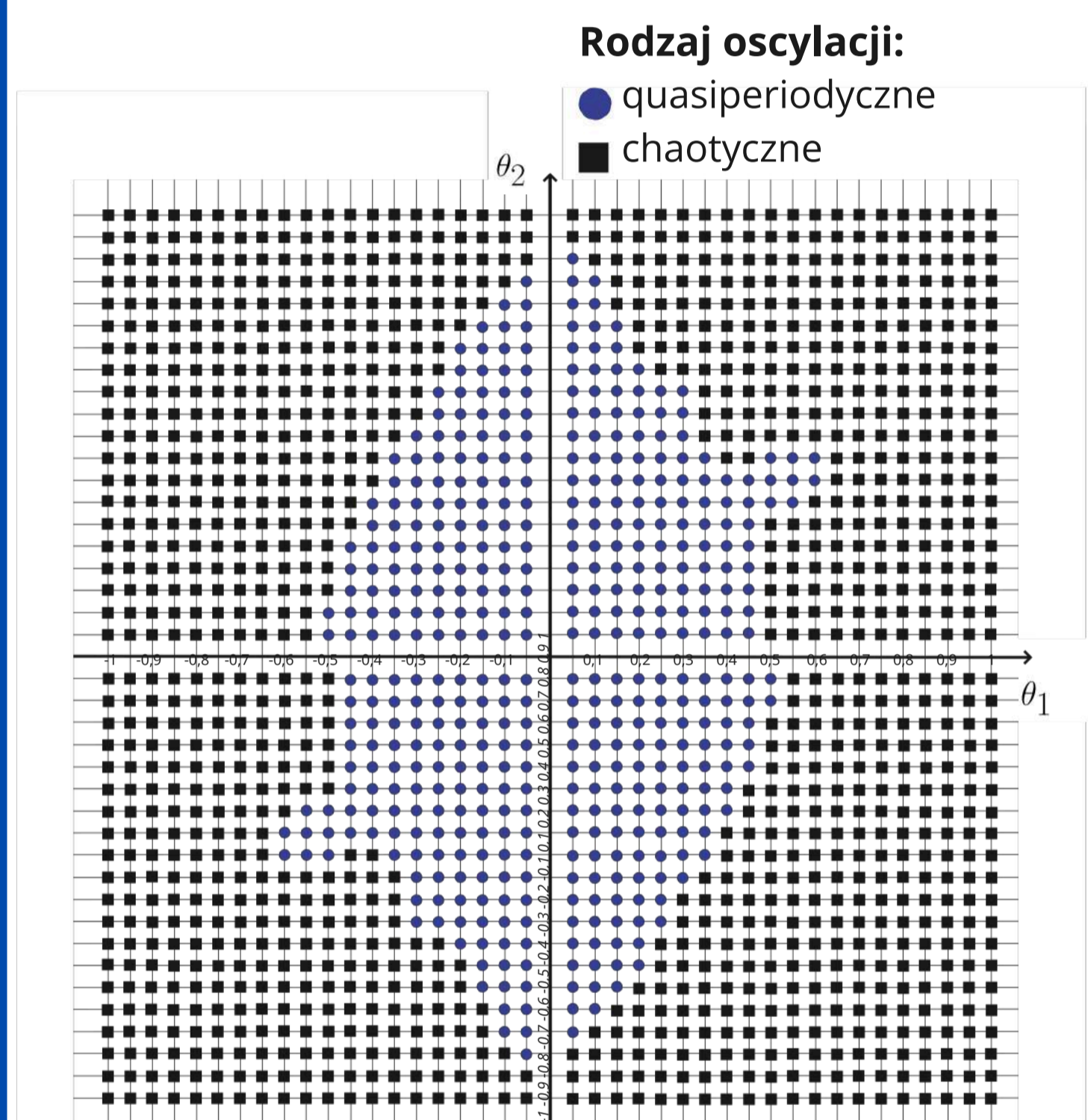
Dokładność naszej symulacji można łatwo odczytać z wykresu energii od czasu. Zgodnie z zasadą zachowania energii całkowita energia układu powinna być stała. Na poniższym wykresie widzimy, że algorytm RK4 popełnia mniejsze błędy.

(wykres 3) zależność energii całkowitej układu od czasu w obu symulacjach

WNIOSKI

Podsumowaniem przeprowadzonych badań jest diagram bifurkacji, który przedstawia sposób oscylacji wahadła w zależności od położenia początkowych obu ramion. Dzięki temu wyznaczyłyśmy kąty odchylenia, dla których oscylacje wahadła są quasiperiodyczne (nieładnie okresowe) bądź chaotyczne (bez śladów regularności).

(wykres 4) diagram bifurkacji

PODSUMOWANIE

Wahadło podwójne jest układem chaotycznym. Z analizy diagramu bifurkacji wynika, że większy wpływ na chaotyczność układu ma odchylenie pierwszego ramienia niż odchylenie drugiego. Przy małych odchyleniach ruch wahadła jest quasiperiodyczny i wraz ze wzrostem kąta odchylenia układ staje się bardziej chaotyczny. Jest to prawdziwe zarówno dla modelu z symulacji, jak i dla zbudowanego przez nas wahadła podwójnego.